# KOMMISSIONEN

## Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse retlige aspekter af elektronisk handel i det indre marked

(1999/C 30/04)

**(EØS-relevant tekst)**

*KOM(1998) 586 endelig udg. — 98/0325(COD)*

*(Forelagt af Kommissionen den 23. december 1998)*

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 57, stk. 2, artikel 66 samt artikel 100 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 189 B, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den Europæiske Union har som mål at skabe stadig snævrere bånd mellem staterne og de europæiske folk og at sikre økonomiske og sociale fremskridt; i henhold til traktatens artikel 7 A indebærer det indre marked et område uden indre grænser med fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser samt fri etableringsret; udviklingen af informationssamfundets tjenester i et område uden indre grænser er et væsentligt middel til at fjerne de barrierer, der deler de europæiske folk;

(2) udviklingen af den elektroniske handel i informationssamfundet indebærer store muligheder for beskæftigelsen i Fællesskabet, især i de små og mellemstore virksomheder, og den vil fremmevæksten i de europæiske virksomheder samt investeringerne i innovation;

(3) informationssamfundets tjenester omfatter en lang række økonomiske aktiviteter, som bl.a. kan bestå i onlinesalg af varer; der er ikke alene tale om tjenester, der giver mulighed for onlineindgåelse af kontrakter, men også, når der er tale om en økonomisk aktivitet, om tjenester, som modtageren ikke yder vederlag for, f.eks. tjenester, som består i at tilbyde information online; informationssamfundets tjenester omfatter også onlinevirksomhed via telefoni og telefax;

(4) udviklingen af informationssamfundets tjenester i Fællesskabet begrænses af en række retlige hindringer for et velfungerende indre marked; hindringerne kan hæmme udøvelsen af etableringsfriheden og den frie bevægelighed for tjenesteydelser eller gøre disse mindre attraktive; hindringerne skyldes, at de nationale lovgivninger er forskellige, og at der hersker retsusikkerhed med hensyn til, hvilke nationale ordninger der finder anvendelse på disse tjenester; da lovgivningerne på de pågældende områder ikke er koordineret eller tilpasset hinanden, kan hindringerne efter De Europæiske Fællesskabers Domstols retspraksis være berettiget, og det kan være usikkert, i hvilket omfang medlemsstaterne kan føre kontrol med tjenester fra en anden medlemsstat;

(5) med hensyn til Fællesskabets mål, traktatens artikel 52 og 59 og den afledte fællesskabsret bør disse hindringer afskaffes gennem en samordning af visse nationale lovgivninger, herunder gennem en præcisering på fællesskabsplan af de juridiske begreber, i det omfang det er nødvendigt for et velfungerende indre marked; dette direktiv, som kun vedrører visse specifikke spørgsmål, som giver anledning til

problemer for det indre marked, er fuldt ud i overensstemmelse med hensynet til at overholde subsidiaritetsprincippet, som omhandlet i traktatens artikel 3 B;

(6) i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet begrænses nærværende direktiv til de foranstaltninger, som er strengt nødvendige for at opnå et velfungerende indre marked; på de områder, hvor det er nødvendigt at træffe foranstaltninger på fællesskabsplan, og hvor det er nødvendigt for at sikre, at området reelt er uden indre grænser for den elektroniske handel, skal direktivet sikre en høj grad af beskyttelse af almene hensyn, og især en beskyttelse af forbrugeren og folkesundheden; i henhold til traktatens artikel 129 indgår sundhedsbeskyttelsen som et væsentligt led i Fællesskabets politik på andre områder; dette direktiv har ingen indvirkning på de retsregler, der finder anvendelse på egentlig levering af goder og heller ikke på levering af tjenesteydelser, som ikke udgør tjenester i informationssamfundet;

(7) dette direktiv har ikke til formål at opstille særlige internationalprivatretlige regler om lovkonflikter og værneting og berører således ikke internationale konventioner herom;

(8) informationssamfundets tjenester skal kontrolleres på det sted, hvor tjenesterne udføres, for at sikre en effektiv beskyttelse af almene hensyn, og der skal derfor være sikkerhed for, at den kompetente myndighed yder denne beskyttelse ikke alene for borgerne i det pågældende land, men også for alle Fællesskabets borgere; for effektivt at sikre den frie bevægelighed for tjenesteydelser og for at skabe retssikkerhed for tjenesteyderne og modtagerne bør disse tjenester alene være underlagt retssystemet i den medlemsstat, hvor tjenesteyderen er etableret; for at fremme den gensidige tillid mellem medlemsstaterne er det absolut nødvendigt klart at præcisere, at ansvaret påhviler oprindelseslandet;

(9) tjenesteyderens etableringssted skal fastlægges i overensstemmelse med Domstolens retspraksis; når der er tale om et selskab, der leverer tjenester via et Internetsted, befinder etableringsstedet sig ikke der, hvor den benyttede teknologi befinder sig, eller der, hvor stedet er tilgængeligt; når samme tjenesteyder har flere driftssteder, hører tjenesteyderen under den medlemsstats myndighed, i hvilken den pågældende har midtpunktet for sin virksomhed; opstår der særlige vanskeligheder med at fastslå, i hvilken medlemsstat tjenesteyderen er etableret, bør der fastsættes samarbejdsordninger mellem medlemsstaterne, og et rådgivende udvalg bør kunne hasteindkaldes;

(10) den kommercielle kommunikation er af afgørende betydning for finansieringen af informationssamfundets tjenester og for udviklingen af et stort udbud af nye gratis tjenester; af hensyn til forbrugerne og loyal forretningspraksis skal den kommercielle kommunikation, herunder rabatter, tilbud og reklamespil overholde en række forpligtelser vedrørende gennemsigtighed, og disse forpligtelser berører ikke Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF [1] om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg; dette direktiv berører ikke gældende direktiver om kommerciel kommunikation navnlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/43/EF [2] om reklame for tobaksvarer;

(11) artikel 10, stk. 2, i direktiv 97/7/EF og artikel 12, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/66/EF af 15. december 1997 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred inden for telesektoren [3] vedrører spørgsmålet om modtagerens samtykke i visse tilfælde af uopfordret kommerciel kommunikation og finder fuldt ud anvendelse på informationssamfundets tjenester;

(12) for at fjerne de hindringer for udviklingen af grænseoverskridende tjenester i Fællesskabet, som de lovregulerede erhverv vil kunne tilbyde på Internet, er det nødvendigt, at det på fællesskabsplan sikres, at de faglige regler, der er fastsat for at beskytte bl.a. forbrugeren eller folkesundheden, overholdes; adfærdskodeks på fællesskabsplan er et egnet redskab til opstilling af etiske regler for kommerciel kommunikation, og det vil være mest hensigtsmæssigt at fremme udarbejdelsen eller en eventuel tilpasning af sådanne kodekser fremfor at optage dem i nærværende direktiv; den faglige lovregulerede virksomhed, der er omfattet af nærværende direktiv, skal forstås som defineret i artikel 1, litra d), i Rådets direktiv 89/48/EØF af 21. de-

[1] EFT L 144 af 4.6.1997, s. 19.
[2] EFT L 213 af 30.7.1998, s. 9.
[3] EFT L 24 af 30.1.1998, s. 1.

cember 1988 om en generel ordning for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for erhvervskompetencegivende videregående uddannelser af mindst tre års varighed ([1]);

(13) hver medlemsstat skal tilpasse sin lovgivning om krav, især formkrav, som vil kunne hindre indgåelse af elektroniske kontrakter med forbehold af enhver fællesskabsforanstaltning, som måtte blive truffet på det fiskale område med hensyn til elektronisk fakturering; der skal foretages en systematisk gennemgang af de lovgivninger, hvor en sådan tilpasning er påkrævet, og gennemgangen skal omfatte alle etaper og led i kontraktforholdet, herunder opbevaring af kontrakten; tilpasningen skal resultere i, at det reelt og faktisk bliver muligt retligt og i praksis at indgå kontrakter ad elektronisk vej; retsvirkningen af elektroniske signaturer er reguleret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/. . ./EF af . . . [om en fælles ramme for elektroniske signaturer] ([2]); det er nødvendigt at præcisere, på hvilket tidspunkt en elektronisk kontrakt skal betragtes som indgået; tjenestemodtagerens accept af kontrakten kan bestå i, at denne foretager en onlinebetaling; en tjenesteyders modtagelsesbekræftelse kan bestå i onlinelevering af en tjeneste, der leveres mod vederlag;

(14) Rådets direktiv 93/13/EØF ([3]) om urimelige kontraktvilkår og direktiv 97/7/EF indeholder væsentlige regler om forbrugerbeskyttelse i kontraktforhold, og disse direktiver skal stadig fuldt ud finde anvendelse på informationssamfundets tjenester; Rådets direktiv 84/450/EØF ([4]) om vildledende reklame, ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/55/EF ([5]), og Rådets direktiv 87/102/EØF ([6]) om forbrugerkredit, senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/7/EF ([7]), Rådets direktiv 90/314/EØF ([8]) om pakkerejser, herunder pakkeferier og pakketure samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/6/EF ([9]) om angivelse af priser på forbrugsvarer, udgør også en del af den gældende fællesskabsret; nærværende direktiv bør ikke berøre direktiv 98/43/EF, som er blevet vedtaget som led i det indre marked og heller ikke andre direktiver om beskyttelse af folkesundheden;

(15) fortrolig behandling af elektroniske meddelelser sikres ved artikel 5 i direktiv 97/66/EF; medlemsstaterne skal i medfør af nævnte direktiv forbyde enhver form for opfangning eller overvågning af disse elektroniske meddelelser af andre end afsenderen og modtageren;

(16) forskellene i gældende eller kommende nationale bestemmelser eller i den nuværende eller kommende nationale retspraksis med hensyn til tjenesteydernes civil- og strafferetlige ansvar, når de optræder som formidlere, er til hinder for et velfungerende indre marked, især fordi det hindrer udviklingen af de grænseoverskridende tjenester og medfører konkurrencefordrejning; tjenesteyderne har i visse tilfælde en pligt til at handle for at undgå eller bringe ulovlig virksomhed til ophør; bestemmelserne i nærværende direktiv bør udgøre et passende grundlag for at udarbejde hurtige og pålidelige ordninger, som gør det muligt at trække ulovlig information tilbage og forhindre adgangen hertil; sådanne ordninger bør udarbejdes ved frivillige aftaler mellem alle berørte parter; det er i alle de parters interesse, som deltager i levering af informationssamfundets tjenester, at vedtage og anvende sådanne ordninger; ansvarsbestemmelserne i dette direktiv bør ikke være til hinder for, at de forskellige berørte parter udvikler og faktisk gennemfører tekniske beskyttelses- og identifikationssystemer;

(17) hver medlemsstat bør i givet fald tilpasse lovgivning, der vil kunne hindre anvendelsen af regler om udenretslig bilæggelse af tvister ad hensigtsmæssig elektronisk vej; resultatet af denne tilpasning skal være reelt og faktisk gøre det muligt retligt og i praksis at få sådanne regler til at fungere, herunder i situationer på tværs af landegrænser; de udenretslige organer til bilæggelse af forbrugstvister skal overholde visse væsentlige principper som nærmere angivet i Kommissionens henstilling 98/257/EF

([1]) EFT L 19 af 24.1.1989, s. 16.
([2]) KOM(1998) 297 endelig udg. af 13.5.1998.
([3]) EFT L 95 af 21.4.1993, s. 29.
([4]) EFT L 250 af 19.9.1984, s. 17.
([5]) EFT L 290 af 23.10.1997, s. 18.
([6]) EFT L 42 af 12.2.1987, s. 48.
([7]) EFT L 101 af 1.4.1998, s. 17.
([8]) EFT L 158 af 23.6.1990, s. 59.
([9]) EFT L 80 af 18.3.1998, s. 27.

af 30. marts 1998 om de principper, der finder anvendelse på organer med ansvar for udenretslig bilæggelse af tvister på forbrugsområdet [1];

(18) det er nødvendigt at holde visse former for virksomhed uden for direktivets anvendelsesområde, da den frie bevægelighed for tjenesteydelser ikke på nuværende tidspunkt kan sikres i henhold til traktaten eller gældende afledt fællesskabsret; dette berører ikke eventuelle retsakter, som vil være nødvendige for et velfungerende indre marked; skatter og afgifter, især moms, som pålægges en stor del af de tjenesteydelser, der omhandles i dette direktiv, skal holdes uden for direktivets anvendelsesområde, og Kommissionen har i denne forbindelse ligeledes til hensigt at udvide anvendelsen af princippet om beskatning på oprindelsesstedet hvad angår levering af tjenesteydelser inden for det indre marked, således at der kan sikres en overordnet sammenhæng;

(19) hvad angår undtagelsen i nærværende direktiv, bør kontraktforpligtelser i forbrugerkontrakter fortolkes som omfattende oplysninger om de væsentlige faktorer i kontraktindholdet, herunder forbrugerrettighederne, som har afgørende betydning for beslutningen om at indgå en kontrakt;

(20) direktivet bør ikke finde anvendelse på ydelser fra tjenesteydere, etableret i tredjelande; da den elektroniske handel er af global dimension, bør det sikres, at Fællesskabets bestemmelser er i overensstemmelse med de internationale regler; direktivet bør ikke berøre resultaterne af de igangværende drøftelser i de internationale organisationer (WTO, OECD, UNCITRAL) om de retlige aspekter; det samme gælder drøftelserne i Global Business Dialogue, der er iværksat på grundlag af Kommissionens meddelelse af 4. februar 1998 »Globaliseringen og informationssamfundet. Der må stærkere international samordning til« [2];

(21) medlemsstaterne bør sørge for, at der ved gennemførelsen af Fællesskabets retsakter i national ret træffes forholdsregler, som bevirker, at fællesskabsretten gennemføres lige så effektivt og strengt som deres nationale ret;

(22) vedtagelsen af dette direktiv bør ikke hindre, at medlemsstaterne tager hensyn til de forskellige sociale, samfundsmæssige og kulturelle virkninger af informationsamfundets opståen, og bør heller ikke gribe ind i de kulturpolitiske foranstaltninger, især på det audiovisuelle område, som medlemsstaterne i henhold til fællesskabsretten måtte vedtage under hensyn til deres sproglige mangfoldighed, de nationale og regionale særpræg samt deres kulturarv; udviklingen af informationssamfundet bør under alle omstændigheder sikre de europæiske borgere behørig adgang til den europæiske kulturarv i et digitalt miljø;

(23) Ministerrådet understregede i sin resolution af 3. november 1998 om forbrugerdimensionen i informationssamfundet, at forbrugerbeskyttelsen fortjener en særlig opmærksomhed i denne forbindelse; Kommissionen vil undersøge, hvorvidt gældende lovgivning om forbrugerbeskyttelse ikke allerede indeholder fyldestgørende beskyttelse med henblik på informationssamfundet; den skal i givet fald påvise eventuelle mangler i denne lovgivning og de aspekter, hvor supplerende foranstaltninger måtte vise sig nødvendige; Kommissionen skal i givet fald udarbejde specifikke supplerende forslag med henblik på afhjælpning af de mangler, den måtte påvise;

(24) dette direktiv bør ikke berøre Rådets forordning (EØF) nr. 2299/89 af 24. juli 1989 om en adfærdskodeks for edb-reservationssystemer [3], ændret ved forordning (EØF) nr. 3089/93 [4];

(25) ifølge Rådets forordning (EF) nr. 2027/97 [5] og Warszawa-konventionen af 12. oktober 1929 har luftfartsselskaberne forskellige forpligtelser med hensyn til de oplysninger, de skal give til deres passagerer, bl.a. om luftfartsselskabernes ansvar; nærværende direktiv bør ikke berøre kravene i disse to retsakter —

[1] EFT L 115 af 17.4.1998, s. 31.
[2] KOM(1998) 50 endelig udg.
[3] EFT L 220 af 29.7.1989, s. 1.
[4] EFT L 278 af 11.11.1993, s. 1.
[5] EFT L 285 af 17.10.1997, s. 1.

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

## ALMINDELIGE BESTEMMELSER

### *Artikel 1*

### Formål og anvendelsesområde

1. Dette direktiv har til formål at sikre et velfungerende indre marked, særlig den frie bevægelighed for informationssamfundets tjenester mellem medlemsstaterne.

2. Ved dette direktiv foretages, der, for så vidt det er nødvendigt for at nå det i stk. 1 omhandlede mål, en tilnærmelse af de nationale bestemmelser, der finder anvendelse på de tjenester i informationssamfundet, som vedrører bestemmelserne om det indre marked, tjenesteydernes etablering, kommerciel kommunikation, elektroniske kontrakter, formidleransvar, adfærdskodekser, udenretslig bilæggelse af tvister, klageadgang og samarbejde mellem medlemsstaterne.

3. Dette direktiv supplerer den fællesskabsret, der finder anvendelse på informationssamfundets tjenester, uden at det berører det nuværende niveau for beskyttelse af folkesundheden og forbrugeren som indført ved Fællesskabets retsakter, herunder de retsakter, der er udstedt med henblik på det indre markeds funktion.

### *Artikel 2*

### Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

a) »**informationssamfundets tjenester**«: enhver tjeneste, der normalt ydes mod betaling, og som teleformidles ad elektronisk vej på individuel anmodning fra en tjenestemodtager;

med henblik på denne definition forstås ved:

— »teleformidling«: at en tjeneste ydes, uden at parterne er til stede samtidig

— »ad elektronisk vej«: at en tjeneste fra afsendelsesstedet sendes og på bestemmelsesstedet modtages ved hjælp af elektronisk databehandlingsudstyr (herunder digital komprimering) og datalagringsudstyr, og som udelukkende sendes, rutes og modtages via tråd, radio, optiske midler eller andre elektromagnetiske midler

— »på individuel anmodning fra en tjenestemodtager«: at en tjeneste ydes ved transmission af data på individuel anmodning

b) »**tjenesteyder**«: enhver fysisk eller juridisk person, som leverer en tjeneste i informationssamfundet

c) »**etableret tjenesteyder**«: en tjenesteyder, som faktisk udøver en økonomisk aktivitet i et ubegrænset tidsrum ved hjælp af en fast indretning. Det forhold, at der findes og anvendes tekniske og teknologiske hjælpemidler, der benyttes til at levere tjenesten, medfører ikke, at tjenesteyderen er etableret

d) »**tjenestemodtager**«: enhver fysisk eller juridisk person, som, uanset om det er til erhvervsmæssig brug eller ej, anvender en tjeneste i informationssamfundet, bl.a. for at søge i eller gøre informationen tilgængelig;

e) »**kommerciel kommunikation**«: alle former for kommunikation bestemt til direkte eller indirekte at fremme afsætning af goder eller tjenester eller til etablering af et image for en virksomhed, en organisation eller en person, som udøver handels-, industri- eller håndværksvirksomhed eller et liberalt erhverv. Som kommerciel kommunikation som sådan anses ikke:

— de navne og adresser, som gør det muligt at få direkte adgang til denne virksomheds, organisations eller persons virksomhed, herunder et domænenavn eller en e-post-adresse,

— kommunikation vedrørende en virksomheds, organisations eller persons goder, tjenester eller image udarbejdet uafhængigt af denne, især uden finansiel modydelse

f) »**koordineret område**«: de krav, der gælder for informationssamfundets tjenesteydere og informationssamfundets tjenester.

### *Artikel 3*

### Det indre marked

1. Hver medlemsstat påser, at de tjenester i informationssamfundet, som leveres af en tjenesteyder, etableret på medlemsstatens område, er i overensstemmelse med de nationale bestemmelser, der finder anvendelse i denne medlemsstat på det område, der er koordineret ved dette direktiv.

2. Medlemsstaterne kan ikke af grunde, der henhører under det område, der er koordineret ved dette direktiv, begrænse den frie bevægelighed for tjenester i informationssamfundet fra en anden medlemsstat.

3. Stk. 1 anvendes kun på bestemmelserne i artikel 9, 10 og 11, i det omfang lovgivningen i den pågældende medlemsstat finder anvendelse i henhold til dens internationalprivatretlige regler.

## KAPITEL II

## PRINCIPPER

### AFDELING 1

### BESTEMMELSER OM ETABLERING OG OPLYSNINGER

*Artikel 4*

**Princippet om, at der ikke kræves forhåndsgodkendelse**

1. Medlemsstaterne fastsætter i deres lovgivning, at adgangen til aktiviteten som tjenesteyder i informationssamfundet ikke kan underlægges krav om forudgående godkendelse eller ethvert andet krav, der indebærer, at denne adgang afhænger af en beslutning, foranstaltning eller en særlig handling fra en myndigheds side.

2. Stk. 1 berører ikke godkendelsesordninger, som ikke særligt og udelukkende vedrører informationssamfundets tjenester, eller som er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/13/EF ([1]).

*Artikel 5*

**Generel oplysningspligt**

1. Medlemsstaterne fastsætter i deres lovgivning, at informationssamfundets tjenester skal gøre det muligt for modtagerne og de kompetente myndigheder let, direkte og vedvarende at få adgang til følgende oplysninger:

a) tjenesteyderens navn

b) den adresse, hvor tjenesteyderen er etableret

c) de navne og adresser, som gør det muligt hurtigt at kontakte tjenesteyderen og at kommunikere direkte og konkret med denne, herunder tjenesteyderens e-post-adresse

d) det register, hvor tjenesteyderen er registreret, og dennes registreringsnummer i registeret, hvis tjenesteyderen er optaget i et handelsregister

e) den aktivitet der er omfattet af den godkendelse, der er modtaget af tjenesteyderen, og navn og adresse på den myndighed, der har udstedt godkendelsen, hvis den pågældende aktivitet er omfattet af en godkendelsesordning

f) med hensyn til lovregulerede erhverv

— den erhvervssammenslutning eller tilsvarende institution, hvor tjenesteyderen er registreret, hvis denne er registreret i en sådan sammenslutning eller institution

— den erhvervsbetegnelse, der er tildelt i etableringsmedlemsstaten, den erhvervsregulering, der gælder i etableringsmedlemsstaten, samt de medlemsstater, hvori informationssamfundets tjenester regelmæssigt leveres

g) det momsnummer, hvorunder tjenesteyderen er registreret hos skatte- og afgiftsmyndighederne, hvis tjenesteyderen udøver en momspligtig virksomhed.

2. Medlemsstaterne fastsætter i deres lovgivning, at priserne på informationssamfundets tjenester skal angives præcist og entydigt.

### AFDELING 2

### KOMMERCIEL KOMMUNIKATION

*Artikel 6*

**Oplysningspligt**

Medlemsstaterne fastsætter i deres lovgivning, at den kommercielle kommunikation skal overholde følgende betingelser:

a) den kommercielle kommunikation skal klart kunne identificeres som sådan

b) den fysiske eller juridiske person, for hvis regning den kommercielle kommunikation foretages, skal klart kunne identificeres

c) reklametilbud som rabatter, præmier og tilgift skal, når de er tilladt, klart kunne identificeres som sådanne, og betingelserne for at opnå dem skal være led tilgængelige og fremlægges præcist og utvetydigt

([1]) EFT L 117 af 7.5.1997, s. 15.

d) konkurrencer eller spil i reklameøjemed skal, hvor de er tilladt, klart kunne identificeres som sådanne, og betingelserne for deltagelse skal være let tilgængelige og fremlægges præcist og entydigt.

*Artikel 7*

**Uopfordret kommerciel kommunikation**

Medlemsstaterne fastsætter i deres lovgivning, at uopfordret kommerciel kommunikation via elektronisk post klart og utvetydigt skal være angivet som sådan, når modtageren modtager den.

*Artikel 8*

**Lovregulerede erhverv**

1. Medlemsstaterne fastsætter i deres lovgivning om kommerciel kommunikation inden for lovregulerede erhverv, at erlæggelse af informationssamfundets tjenester er tilladt under overholdelse af faglige regler om uafhængighed, værdighed, faglig etik samt tavshedspligt og loyalitet over for klienter og fagfæller.

2. Medlemsstaterne og Kommissionen opfordrer faglige sammenslutninger og organisationer til at udarbejde adfærdskodekser på fællesskabsplan for nærmere at angive, hvilke oplysninger der kan gives med henblik på erlæggelse af informationssamfundets tjenester i overensstemmelse med stk. 1.

3. Når det er nødvendigt for at sikre, at det indre marked fungerer, og i betragtning af de adfærdskodekser, der gælder på fællesskabsplan, kan Kommissionen efter proceduren i artikel 23 præcisere de i stk. 2 omhandlede oplysninger.

AFDELING 3

**ELEKTRONISKE KONTRAKTER**

*Artikel 9*

**Behandling af elektroniske kontrakter**

1. Medlemsstaterne drager omsorg for, at deres lovgivning gør det muligt at indgå kontrakter ad elektronisk vej. Medlemsstaterne sikrer sig bl.a., at det retssystem, der finder anvendelse på kontraktforholdet, hverken er til hinder for den faktiske anvendelse af elektroniske kontrakter, eller fører til, at sådanne kontrakter på grund af den omstændighed, at de er indgået elektronisk, mister deres virkning og retlige gyldighed.

2. Medlemsstaterne kan bestemme, at stk. 1 ikke finder anvendelse på følgende kontrakter:

a) kontrakter, som kræver medvirken af en notar

b) kontrakter, som for at være gyldige kræver registrering hos en offentlig myndighed

c) familieretlige kontrakter

d) arveretlige kontrakter.

3. Listen i stk. 2 over kontraktkategorier kan ændres af Kommissionen efter proceduren i artikel 23.

4. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen den fuldstændige liste over kontraktkategorier, der er omfattet af undtagelsen i stk. 2.

*Artikel 10*

**Oplysningspligt**

1. Medlemsstaterne fastsætter i deres lovgivning, at betingelserne for indgåelse af en elektronisk kontrakt skal forklares klart og utvetydigt forud for kontraktens indgåelse af tjenesteyderen, medmindre parterne er erhvervsdrivende og har aftalt andet. Oplysningerne skal bl.a. omfatte:

a) de forskellige led i forbindelse med kontraktens indgåelse

b) oplysninger, om den indgåede kontrakt opbevares eller ej, og adgangen til kontrakten

c) mulighederne for at rette indtastningsfejl.

2. Medlemsstaterne fastsætter i deres lovgivning, at de forskellige led i forbindelse med indgåelse af en elektronisk kontrakt skal fastlægges således, at det sikres, at der foreligger et fuldstændigt og klart samtykke fra parterne.

3. Medlemsstaterne fastsætter i deres lovgivning, at tjenesteydere, medmindre parterne er erhvervsdrivende og har aftalt andet, skal angive de eventuelle adfærdskodekser, de er underlagt, samt de navne og adresser, der gør det muligt at få adgang til disse kodekser ad elektronisk vej.

*Artikel 11*

**Tidspunktet for kontraktens indgåelse**

1. Medlemsstaterne fastsætter i deres lovgivning, at der, medmindre parterne er erhvervsdrivende og har aftalt andet, gælder følgende principper, når det kræves af en tjenestemodtager, at denne giver udtryk for sit samtykke ved hjælp af teknologiske hjælpemidler, så som at klikke på en ikon for at acceptere et tilbud fra en tjenesteyder:

a) kontrakten er indgået, når tjenestemodtageren:

— ad elektronisk vej fra tjenesteyderen har modtaget en bekræftelse for modtagelsen af tjenestemodtagerens accept, og

— har bekræftet modtagelsen af modtagelsesbekræftelsen

b) modtagelsesbekræftelsen anses for at være modtaget, og bekræftelsen anses for at være afgivet, når de parter, til hvilke de er rettet, kan få adgang hertil

c) tjenesteyderens modtagelsesbekræftelse og tjenestemodtagerens bekræftelse skal sendes hurtigst muligt.

2. Medlemsstaterne fastsætter i deres lovgivning, at tjenesteyderen, medmindre parterne er erhvervsdrivende og har aftalt andet, skal stille hensigtsmæssige midler til rådighed for tjenestemodtageren, så denne kan få kendskab til og rette sine indtastningsfejl.

AFDELING 4

**FORMIDLERANSVAR**

*Artikel 12*

**Ren formidling (»mere conduit«)**

1. Ved levering af en tjeneste i informationssamfundet i form af transmission på et kommunikationsnet af information, der leveres af tjenestemodtageren, eller levering af adgang til kommunikationsnettet fastsætter medlemsstaterne i deres lovgivning, at yderen af en sådan tjeneste ikke er ansvarlig for den transmitterede information, dog bortset fra det forhold, at der kræves nedlagt forbud, forudsat at tjenesteyderen:

a) ikke selv foretager transmissionen,

b) ikke udvælger modtageren af transmissionen, og

c) ikke udvælger og ikke ændrer den transmitterede information.

2. Den i stk. 1 omhandlede transmission og levering af adgang omfatter automatisk, mellemliggende og transient oplagring af transmitteret information, forudsat at denne oplagring udelukkende tjener til udførelse af transmission på kommunikationsnettet, og dens varighed ikke overskrider den tid, der med rimelighed kan antages at være nødvendig til transmissionen.

*Artikel 13*

**Oplagringsform (»Caching«)**

Medlemsstaterne fastsætter i deres lovgivning, at tjenesteyderen i tilfælde af levering af en tjeneste i informationssamfundet, der består i transmission på et kommunikationsnet af information, der leveres af en tjenestemodtager, dog bortset fra det forhold, at der kræves nedlagt forbud, ikke pådrager sig ansvar for automatisk, mellemliggende og midlertidig oplagring af denne information foretaget alene med det formål at gøre senere transmission af informationen på anmodning af andre tjenestemodtagere mere effektiv, forudsat at

a) tjenesteyderen ikke ændrer informationen

b) tjenesteyderen overholder betingelserne for adgang til informationen

c) tjenesteyderen overholder reglerne om ajourføring af informationen, angivet på en sådan måde, at det er i overensstemmelse med industriens standarder

d) tjenesteyderen ikke gør indgreb i den teknologi, som er i overensstemmelse med industriens standarder, og som anvendes med det formål at få data om anvendelsen af informationen, og

e) tjenesteyderen straks tager skridt til at trække informationen tilbage eller gøre adgang hertil umulig, når han får konkret kendskab til, at

— informationen er blevet trukket tilbage derfra, hvor den oprindeligt befandt sig på nettet

— adgang til informationen er blevet gjort umulig

— en kompetent myndighed har krævet informationen trukket tilbage eller adgangen hertil forbudt.

*Artikel 14*

**Oplagring**

1. Medlemsstaterne fastsætter i deres lovgivning, at tjenesteyderen i tilfælde af levering af en tjeneste i informationssamfundet, der består i oplagring af information leveret af en tjenestemodtager, ikke pådrager sig ansvar, bortset fra tilfælde, hvor der kræves nedlagt forbud for information oplagret på anmodning af en tjenestemodtager, forudsat at

a) tjenesteyderen ikke har konkret kendskab til, at aktiviteten er ulovlig, og, for så vidt angår erstatningskrav, ikke har kendskab til forhold eller omstændigheder, hvoraf det fremgår, at aktiviteten er ulovlig,

b) tjenesteyderen fra det øjeblik, han har et sådant kendskab, straks tager skridt til at trække informationen tilbage eller gøre adgang hertil umulig.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, når tjenestemodtageren handler under tjenesteyderens myndighed eller kontrol.

*Artikel 15*

**Ingen tilsynsforpligtelse**

1. Med hensyn til levering af de i artikel 12 og 14 omhandlede tjenester pålægger medlemsstaterne ikke tjenesteyderne en generel forpligtelse til at føre tilsyn med den information, de fremsender eller oplagrer, eller en generel forpligtelse til aktivt at efterforske forhold eller omstændigheder, der tyder på ulovlig virksomhed.

2. Stk. 1 berører ikke enhver målrettet og midlertidig tilsynsvirksomhed, som kræves af de nationale judicielle myndigheder i henhold til national lovgivning, når det er nødvendigt af hensyn til statens sikkerhed, forsvaret, den offentlige sikkerhed og til forebyggelse, efterforskning, afsløring og forfølgning i straffesager.

KAPITEL III

**IVÆRKSÆTTELSE**

*Artikel 16*

**Adfærdskodekser**

1. Medlemsstaterne og Kommissionen opfordrer til, at

a) erhvervssammenslutninger eller -organisationer på fællesskabsplan udarbejder adfærdskodekser, som skal bidrage til, at artikel 5-15 anvendes efter hensigten

b) udkast til adfærdskodekser på nationalt eller fællesskabsplan fremsendes til Kommissionen, for at denne kan undersøge, om de er forenelige med fællesskabsretten

c) der er elektronisk adgang til adfærdskodekserne på fællesskabssprogene

d) erhvervssammenslutningerne eller -organisationerne forelægger medlemsstaterne og Kommissionen evalueringer af anvendelsen af deres adfærdskodekser og deres indvirkning på praksis, brug og sædvaner i forbindelse med elektronisk handel.

2. Forbrugersammenslutninger skal i spørgsmål, der kan vedrøre dem, inddrages i udarbejdelsen og iværksættelsen af adfærdskodekser, der udarbejdes som led i stk. 1, litra a).

*Artikel 17*

**Udenretslig bilæggelse af tvister**

1. Medlemsstaterne drager omsorg for, at deres lovgivning i tilfælde af uenighed mellem en tjenesteyder og en modtager af en tjeneste i informationssamfundet gør det muligt faktisk at anvende ordninger for udenretslig bilæggelse af tvisten, herunder ad hensigtsmæssig elektronisk vej.

2. Medlemsstaterne drager omsorg for, at organer til udenretslig bilæggelse af forbrugstvister under overholdelse af fællesskabsretten anvender principperne om uafhængighed og åbenhed, kontradiktion og effektiv fremgangsmåde, samt om afgørelsens lovlighed, om partsfrihed og om retten til repræsentation.

3. Medlemsstaterne tilskynder organerne for udenretslig bilæggelse af tvister til at holde Kommissionen underrettet om de afgørelser, de træffer vedrørende informationssamfundets tjenester, og om alle andre oplysninger om praksis, brug og sædvaner i forbindelse med elektronisk handel.

*Artikel 18*

**Søgsmålsadgang**

1. Medlemsstaterne drager omsorg for, at klager over virksomhed i forbindelse med informationssamfundets tjenester effektivt kan indbringes for domstolene med

henblik på hurtigst muligt ved en sag om foreløbige forholdsregler at bringe den påståede overtrædelse til ophør og forhindre, at der opstår yderligere skade for de berørte interesser.

2. Forhold, der strider mod nationale bestemmelser til gennemførelse af artikel 5-15 i dette direktiv, og som er til skade for forbrugernes interesser, udgør en overtrædelse som omhandlet i artikel 1, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/27/EF [1].

*Artikel 19*

**Samarbejde mellem myndighederne**

1. Medlemsstaterne drager omsorg for, at deres kompetente myndigheder råder over de kontrol- og undersøgelsesbeføjelser, der er nødvendige for, at dette direktiv iværksættes effektivt. Medlemsstaterne drager omsorg for, at tjenesteyderne giver de nationale myndigheder de nødvendige oplysninger.

2. Medlemsstaterne drager omsorg for, at deres kompetente myndigheder samarbejder med de nationale myndigheder i andre medlemsstater og med henblik herpå udpeger en kontaktperson, hvis navn og adresse meddeles til de øvrige medlemsstater og til Kommissionen.

3. Medlemsstaterne yder hurtigst muligt den bistand og giver de oplysninger, der kræves af en myndighed i en anden medlemsstat eller af Kommissionen, herunder ad hensigtsmæssig elektronisk vej.

4. Medlemsstaterne opretter i deres administration kontaktpunkter, hvortil der er adgang ad elektronisk vej, og hos hvilke tjenestemodtagerne og tjenesteyderne kan henvende sig for, at

a) få oplysninger om deres rettigheder og pligter i kontraktforhold,

b) få navne og adresser på de myndigheder, organisationer eller sammenslutninger, hos hvilke tjenestemodtagerne kan få oplysninger om deres rettigheder eller indgive klage, og

c) få bistand i tilfælde af tvist.

5. Medlemsstaterne drager omsorg for, at de kompetente myndigheder underretter Kommissionen om de afgørelser, som træffes i sager eller tvist om informationssamfundets tjenester, samt om praksis, brug og sædvaner i forbindelse med elektronisk handel.

6. De nærmere regler om samarbejde mellem de nationale myndigheder som omhandlet i stk. 2-5 fastsættes af Kommissionen efter proceduren i artikel 23.

7. Medlemsstaterne kan anmode Kommissionen om at hasteindkalde det i artikel 23 omhandlede udvalg til behandling af vanskeligheder i forbindelse med anvendelsen af artikel 3, stk. 1.

*Artikel 20*

**Elektroniske kommunikationsveje**

Kommissionen kan efter proceduren i artikel 23 træffe foranstaltninger for at sikre velfungerende elektroniske kommunikationsveje mellem medlemsstaterne som omhandlet i artikel 17, stk. 1 og artikel 19, stk. 3 og 4.

*Artikel 21*

**Sanktioner**

Medlemsstaterne fastsætter den sanktionsordning, der skal finde anvendelse på overtrædelse af de nationale bestemmelser, der udstedes i henhold til dette direktiv, og træffer alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre gennemførelsen af dem. De således fastsatte sanktioner skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen disse bestemmelser senest på det i artikel 25 nævnte tidspunkt og enhver senere ændring snarest muligt.

KAPITEL IV

**UDELUKKELSE FRA ANVENDELSESOMRÅDET OG UNDTAGELSER**

*Artikel 22*

**Udelukkelse fra anvendelsesområdet og undtagelser**

1. Dette direktiv finder ikke anvendelse på:

a) det fiskale område

[1] EFT L 166 af 11.6.1998, s. 51.

b) det område, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF [1]

c) aktiviteter inden for informationssamfundets tjenester som omhandlet i bilag I. Listen over disse former for aktivitet kan ændres af Kommissionen efter proceduren i artikel 24.

2. Artikel 3 finder ikke anvendelse på de i bilag II omhandlede områder.

3. Som undtagelse fra artikel 3, stk. 2, og med forbehold af søgsmål, kan medlemsstaterne under overholdelse af fællesskabsretten træffe foranstaltninger til begrænsning af den frie bevægelighed for en tjeneste i informationssamfundet, forudsat at følgende bestemmelser overholdes:

a) foranstaltningerne skal:

i) være nødvendige af en af følgende grunde:

— ufravigelige retsgrundsætninger, især beskyttelsen af mindreårige, eller bekæmpelse af tilskyndelse til racehad eller til forfølgelse på grund af køn, religion eller nationalitet

— sundhedsbeskyttelse

— den offentlige sikkerhed

— forbrugerbeskyttelse

ii) træffes over for en tjeneste i informationssamfundet, som krænker de under i) omhandlede mål, eller som udgør en alvorlig og tungtvejende risiko for en krænkelse af disse mål

iii) stå i et rimeligt forhold til disse mål;

b) medlemsstaterne skal forud have:

— opfordret den i artikel 3, stk. 1, omhandlede medlemsstat til at træffe foranstaltninger, og sådanne foranstaltninger er ikke blevet truffet, eller de har ikke været tilstrækkelige

— meddelt Kommissionen og den medlemsstat, hvor tjenesteyderen er etableret, at den har til hensigt at træffe sådanne foranstaltninger;

c) medlemsstaterne kan i deres lovgivning fastsætte, at de i litra b) nævnte betingelser ikke finder anvendelse i hastende tilfælde. Foranstaltningerne skal i så fald hurtigst muligt med angivelse af grundene til, at medlemsstaten finder, at der er tale om et hastende tilfælde, meddeles Kommissionen og den medlemsstat hvor tjenesteyderen er etableret;

d) Kommissionen kan træffe afgørelse om, hvorvidt foranstaltningerne er i overensstemmelse med fællesskabsretten. Er afgørelsen negativ, skal medlemsstaten undlade at træffe de påtænkte foranstaltninger eller straks bringe allerede trufne foranstaltninger til ophør.

KAPITEL V

## RÅDGIVENDE UDVALG OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

*Artikel 23*

**Udvalg**

Kommissionen bistås af et rådgivende udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.

Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyn til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster, i givet fald ved afstemning.

Udtalelsen optages i mødeprotokollen, derudover har hver medlemsstat ret til at anmode om, at dens holdning indføres i mødeprotokollen.

Kommissionen tager størst mulig hensyn til udvalgets udtalelse. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til dets udtalelse.

*Artikel 24*

**Rapport**

Senest tre år efter dette direktivs ikrafttræden og derpå hvert andet år forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om anvendelsen af dette direktiv tillige med eventuelle forslag til tilpasning af det til udviklingen i informationssamfundets tjenester.

[1] EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31.

*Artikel 25*

**Gennemførelse**

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden for et år fra dets ikrafttræden. De giver meddelelse herom til Kommissionen.

Når medlemsstaterne vedtager disse bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning vedtages af medlemsstaterne.

*Artikel 26*

**Ikrafttræden**

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende.*

*Artikel 27*

**Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

---

*BILAG I*

**AKTIVITETER, DER IKKE ER OMFATTET AF DIREKTIVETS ANVENDELSESOMRÅDE**

Aktiviteter inden for informationssamfundets tjenester som omhandlet i artikel 22, stk. 1, men som ikke er omfattet af dette direktiv:

— notarvirksomhed

— repræsentation og forsvar af en klient for retten

— spil om penge med undtagelse af spil med henblik på kommerciel kommunikation.

---

*BILAG II*

**UNDTAGELSER FRA ARTIKEL 3**

Områder som omhandlet i artikel 22, stk. 2, men som artikel 3 ikke finder anvendelse på:

— ophavsret, ophavsretsbeslægtede rettigheder, rettigheder som omhandlet i direktiv 87/54/EØF ([1]), og i direktiv 96/9/EF ([2]), samt industrielle ejendomsrettigheder

— udstedelse af elektroniske penge af institutter, for hvilke medlemsstaterne har anvendt en af undtagelserne i artikel 7, stk. 1, i direktiv . . ./. . ./EF ([3])

— artikel 44, stk. 2, i direktiv 85/611/EØF ([4])

— artikel 30 og afsnit V i direktiv 92/49/EØF ([5]), afsnit IV i direktiv 92/96/EØF ([6]), artikel 7 og 8 i direktiv 88/357/EØF ([7]) og artikel 4 i direktiv 90/619/EØF ([8])

— kontraktforpligtelser i forbindelse med forbrugerkontrakter

— uopfordret kommerciel kommunikation via elektronisk post eller via tilsvarende individuel kommunikation.

---

([1]) Rådets direktiv 87/54/EØF af 16. december 1986 om retlig beskyttelse af halvlederprodukters topografi; EFT L 24 af 27.1.1987, s. 36.

([2]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/9/EF af 11. marts 1996 om retlig beskyttelse af databaser (databasedirektivet), EFT L 77 af 27.3.1996, s. 20.

([3]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (om adgang til elektroniske pengeinstitutter og overvågning af dem).

([4]) Rådets direktiv 85/611/EØF af 20. december 1985 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter); EFT L 375 af 31.12.1985, s. 3, senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/26/EF, EFT L 168 af 18.7.1995, s. 7.

([5]) Rådets direktiv 92/49/EØF af 18. juni 1992 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende direkte forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring og om ændring af direktiv 73/239/EØF og 88/357/EØF (tredje skadesforsikringsdirektiv) EFT L 228 af 11.8.1992, s. 1, ændret ved direktiv 95/26/EF.

([6]) Rådets direktiv 92/96/EØF af 10. november 1992 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende direkte livsforsikringsvirksomhed og om ændring af direktiv 79/267/EØF og 90/619/EØF (tredje livsforsikringsdirektiv), EFT L 360 af 9.12.1992, s. 1, ændret ved direktiv 95/26/EF.

([7]) Rådets andet direktiv 88/357/EØF af 22. juni 1988 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende direkte forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring, om fastsættelse af bestemmelser, der kan lette den faktiske gennemførelse af den frie udveksling af tjenesteydelser, og om ændring af direktiv 73/239/EØF, EFT L 172 af 4.7.1988, s. 1, senest ændret ved direktiv 92/49/EØF.

([8]) Rådets direktiv 90/619/EØF af 8. november 1990, om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende direkte livsforsikringsvirksomhed, om fastsættelse af bestemmelser, der kan lette den faktiske gennemførelse af den fri udveksling af tjenesteydelser, og om ændring af direktiv 79/267/EØF, EFT L 330 af 29.11.1990, s. 50, ændret ved direktiv 92/96/EØF.